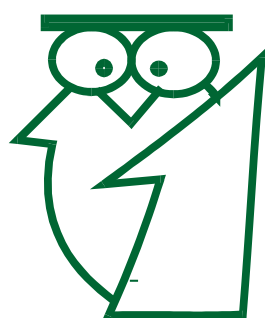

**PRZEDMIOTOWY SYSTEM
OCENIANIA
Z EDUKACJI Wczesnoszkolnej
klasy I – III**

Nauczyciele:

Daria Cieślawska

Aleksandra Cymerlik

Magdalena Dąbrowska

Marieta Front

Monika Ewa Kosińska

Urszula Tomczyk

I. Ogólne zasady oceniania uczniów klas I-III

1. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznaniu przez nauczycieli poziomu

i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań wynikających z podstawy programowej i realizowanych w szkole programów nauczania uwzględniających tę podstawę.

2. Na początku każdego roku szkolnego nauczyciel informuje uczniów oraz rodziców

(prawnych opiekunów) o:

- wymaganiach edukacyjnych (w formie ustnej i pisemnej)
- sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów,
- kryteriach ocen z zajęć edukacyjnych oraz z zachowania,
- zasadach poprawiania bieżących ocen.

3. Nauczyciel stosuje zasadę systematycznego i bieżącego oceniania.

4. Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów).

5. Nauczyciel jest zobowiązany do informowania ucznia o każdej bieżącej ocenie.

6. Ocenianiu bieżącemu podlegają następujące formy aktywności ucznia: prace kontrolne, odpowiedzi ustne, praca ucznia na lekcji indywidualna i zespołowa, ~~prace dodatkowe~~, szczególne osiągnięcia w konkursach oraz wysiłek, wkład pracy, zaangażowanie.

- Prace kontrolne przeprowadza się w formie pisemnej, a ich celem jest sprawdzenie wiadomości i umiejętności ucznia z danego działu lub większej partii materiału. Informacja o terminie jest przedstawiona rodzicom tydzień przed planowanym sprawdzianem poprzez dziennik elektroniczny.
- Wszelkie prace kontrolne są obowiązkowe dla ucznia. Rodzice (prawni opiekunowie) mają prawo zapoznać się z pracami swojego dziecka.
- Nauczyciel jest zobowiązany oddać i omówić sprawdzone prace.

7. Uczniowie klas pierwszych w pierwszym okresie nauki nie otrzymują ocen wyrażonych stopniami szkolnymi.

8. Formy oceniania ucznia klas I-III

Bieżące ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia klas początkowych dokonywane na każdej lekcji :

- Jest wyrażone: stemplami, znaczkami motywacyjnymi itp. wg uznania nauczyciela,

- Jest wyrażone stopniami szkolnymi w skali 1 – 6, ustalonymi na podstawie wymagań programowych, w oparciu o Podstawę Programową i ujętych w WSO(od drugiego semestru w klasie pierwszej, aż do ukończenia edukacji wczesnoszkolnej),
- Dopuszcza się stosowanie liczb oznaczających punktację sprawdzianów osiągnięć uczniów. Zapis dotyczy liczby punktów uzyskanych przez ucznia oraz maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania.
- Dopuszcza się stosowanie następujących znaków graficznych:+ i - wg ustaleń nauczyciela, skrótów: „nb” w przypadku braku oceny w związku z nieobecnością ucznia oraz np. w przypadku braku przygotowania, „bz” brak zadania domowego.
- **W ramach oceniania bieżącego z zajęć edukacyjnych nauczyciel nie zadaje uczniowi:**
 - a) pisemnych prac domowych, z wyjątkiem ćwiczeń usprawniających motorykę małą – ćwiczenia te są obowiązkowe dla ucznia i nauczyciel może wystawić z nich ocenę.**
 - b) praktyczno – technicznych prac domowych.**

Ocenianie zachowania uczniów dokonywane jest na podstawie obserwacji nauczycieli uczących w danej klasie oraz nauczycieli świetlicy, samooceny ucznia oraz uwag i pochwał zamieszczonych w dzienniku elektronicznym.

9. Cele sprawdzania osiągnięć ucznia:

- Uzyskiwanie informacji o jakości uczenia się,
- Danie uczniom możliwości poznania własnych osiągnięć,
- Zapobieganie niepowodzeniom w nauce,
- Rozwijanie motywacji do aktywnego udziału w lekcji,

10. Przy ustalaniu oceny z wychowania fizycznego, zajęć technicznych, plastyki i muzyki nauczyciel w szczególności bierze pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć.

11. Stosuje się następującą procentową skalę oceny prac kontrolnych:

ocena	% maksymalnej ilości punktów
celujący	96 - 100
bardzo dobry	90 – 95
dobry	75 – 89
dostateczny	50 – 74

dopuszczający	30 – 49
niedostateczny	0 – 29

12. Uczniowie klasyfikowani są dwukrotnie w ciągu roku szkolnego.

13. Ocena śródroczna ucznia klas początkowych wyrażona jest w postaci oceny opisowej opracowanej na podstawie informacji o pracy, wiedzy i umiejętnościach ucznia oraz jego zachowaniu, zawiera wskazówki do dalszej pracy.

14. Ocena końcoworoczna wyrażona jest w formie opisowej na świadectwie szkolnym. Zawiera opis stopnia opanowania zrealizowanych treści programowych obowiązujących w danej klasie oraz opisową ocenę z zachowania.

13. O możliwym braku promocji, lub przedłużeniu okresu edukacji wychowawca jest zobowiązany informować rodziców na bieżąco i ostatecznie określić taki zamiar na miesiąc przed konferencją klasyfikacyjną Rady Pedagogicznej. (Roczną - w przypadku braku promocji, śródroczną - w przypadku wydłużenia etapu edukacyjnego).

II. Zasady poprawiania ocen i uzupełniania braków

1. Uczeń ma prawo poprawić ocenę bieżącą w terminie ustalonym przez nauczyciela.
2. Ocena uzyskana przez ucznia w wyniku poprawy jest obowiązująca, przy zachowaniu ważności oceny pierwotnej.
3. Nie ma możliwości poprawy oceny z pracy będącej diagnozą umiejętności ucznia.
4. Uczeń, który nie pisał pracy kontrolnej bądź diagnozującej ma obowiązek zaliczenia jej w terminie wyznaczonym przez uczącego nauczyciela.
5. Uczeń, który był nieobecny na zajęciach ma obowiązek uzupełnić braki (notatki w zeszycie, w zeszycie ćwiczeń, zadania domowe) w terminie wyznaczonym przez uczącego nauczyciela.

III. Sposoby przekazywania informacji zwrotnej

Uczniowie i rodzice są informowani o ocenach bieżących w sposób ustalony przez nauczyciela danej klasy (dziennik elektroniczny) podczas zebrań lub konsultacji, które odbywają się zgodnie z harmonogramem.

IV. Zasady badania wyników nauczania

Badanie wyników nauczania odbywa się pod koniec etapu edukacyjnego (w klasie trzeciej)

w okresie kwiecień - maj. Szkoła uczestniczy w ogólnopolskim sprawdzianie kompetencji trzecioklasisty. Wyniki przedstawiane są rodzicom (prawnym opiekunom) oraz omawiane na posiedzeniu Rady Pedagogicznej.

V. Wymagania edukacyjne dla uczniów klas pierwszych:

EDUKACJA POLONISTYCZNA

Uczeń:

1. W zakresie umiejętności mówienia:

a) w kulturalny sposób zwraca się do rozmówcy, mówi na temat, zadaje pytania i odpowiada na pytania innych osób, dostosowuje ton głosu do sytuacji: informuje, pyta, odpowiada, prosi, dziękuje, wita, żegna się,

b) wypowiada się na temat własnych przeżyć, wydarzeń, lektury, filmu, zachowań w krótkiej kilkuzdaniowej formie: udziela odpowiedzi na pytania, wygłasza z pamięci wiersze, uczestniczy w rozmowie na tematy związane z życiem rodzinnym i szkolnym, także inspirowane literaturą;

2. W zakresie umiejętności słuchania:

a) słucha wypowiedzi dzieci i dorosłych, komunikuje w jasny sposób swoje spostrzeżenia, potrzeby, odczucia; nie przeszkadza nadawcy,

b) uważnie słucha i wykonuje proste polecenia,

c) słucha w skupieniu czytanego tekstu, audycji telewizyjnej, nagrań na CD, by po wysłuchaniu wiernie odtworzyć ich treść.

3. W zakresie umiejętności czytania

a) odczytuje i rozumie sens uproszczonych rysunków, piktogramów, znaków informacyjnych i napisów,

b) zna wszystkie litery alfabetu, odczytuje je,

c) dokonuje analizy i syntezy wyrazów. Wyróżnia w nich litery, głoski, sylaby,

d) czyta i rozumie wyrazy jedno i dwu, a następnie wielosylabowe oraz proste, krótkie zdania teksty,

f) czyta indywidualnie, zespołowo, głośno i cicho krótkie teksty z podręcznika.

4. W zakresie umiejętności pisania:

a) kreśli linie, figury literopodobne, pisze po śladzie,

b) pisze kształtnie, prawidłowo, kolejno poznane litery,

c) poprawnie łączy litery w pisanych wyrazach,

d) układa i zapisuje wyrazy z rozsypanki literowej,

c) pisze wyrazy i proste, krótkie zdania: przepisuje, pisze z pamięci; dba o estetykę i poprawność graficzną pisma (przestrzega zasad kaligrafii),

f) pisze z pamięci poznane i omówione wcześniej wyrazy, podpisuje ilustracje,

5. W zakresie umiejętności ortograficznych:

a) pisze wyrazy ze spółgłoskami miękkimi,

b) zapisuje dwuznaki

c) pisze poznane wyrazy z „ą” i „ę”,

d) pisze wielką literę na początku zdań, w nazwach państw, miast, rzek, w imionach i nazwiskach,

e) pisze poznane na zajęciach wyrazy z „ó” i „rz”.

6. W zakresie wiedzy o języku:

a) rozróżnia pojęcia: głoska, litera.

b) wyróżnia sylaby w wyrazach, wyrazy w zdaniach, zdania w tekście,

7. W zakresie wiedzy o literaturze:

a) dostrzega w utworze literackim elementy prawdopodobne i nieprawdopodobne (fantastyczne),

b) wyodrębnia w utworze literackim postacie, wskazuje głównego bohatera,

c) określa nastrój utworu, wyszukuje fragmenty zabawne, smutne, wzruszające, budzące strach,

d) odgrywa scenki dramatyczne, bawi się w teatr,

e) rozumie znaczenie rekwizytu i posługuje się nim.

8. W zakresie słownictwa:

a) wyjaśnia znaczenie nowych wyrazów i zwrotów występujących w czytany tekście, w opowiadaniu nauczyciela, w rozmowach w toku zajęć,

b) rozumie wyrazy i zwroty oznaczające stosunki przestrzenne i czasowe.

EDUKACJA MATEMATYCZNA

Uczeń:

1. W zakresie orientacji w przestrzeni:

a) określa położenie przedmiotów względem obserwatora.

b) określanie położenia jednych przedmiotów względem innych obiektów,.

c) wyznacza kierunki w przestrzeni: na lewo, na prawo, do przodu, do tyłu, w górę, w dół,

d) ocenia odległości między obiektami: daleko – blisko, bliżej – dalej; blisko – bliżej – najbliżej,

e) porządkuje przedmioty według wielkości (tworzenie ciągów rosnących bądź malejących).

2. W zakresie rozumienia liczb i ich własności:

Liczby pierwszej dziesiątki

a) zapisuje liczby za pomocą cyfr,

b) rozkłada liczby na składniki,

c) porównuje liczby

d) porządkuje liczby w określone ciągi malejące lub rosnące,

Liczby drugiej dziesiątki

a) zapisuje liczby jednocyfrowe, liczby dwucyfrowe; zapisuje liczby cyframi arabskimi,

b) wyróżnia jedności i dziesiątki,

c) porównuje liczby dwucyfrowe w zakresie 20; umieszcza je na osi liczbowej.

d) porządkuje liczby według wielkości – rosnąco i malejąco.

Liczby w zakresie 100

- a) liczy dziesiątkami do 100,
- b) wskazuje jedności i dziesiątki w liczbie dwucyfrowej.

3. W zakresie posługiwania się liczbami:

Działania na liczbach pierwszej dziesiątki

- a) dodaje i odejmuje liczby w zakresie 10,
- b) zapisuje działania za pomocą znaków matematycznych,
- c) dokonuje obliczeń pieniężnych,

Działania na liczbach drugiej dziesiątki

- a) dodaje i odejmuje liczby wewnątrz drugiej dziesiątki, np.: $10 + 2$, $12 + 4$, $16 - 6$, $16 - 4$,
- b) dodaje i odejmuje liczby z przekroczeniem progu dziesiątkowego,
- c) poznaje i stosuje przemienność dodawania,
- d) mnoży liczby w zakresie 20,
- e) dokonuje obliczeń pieniężnych (grosze, złotówki).

4. W zakresie czytania tekstów matematycznych:

- a) rozwiązuje proste zadania tekstowe,
- b) analizuje treść zadań tekstowych; wyróżnia w nich dane liczbowe, niewiadomą; ustala związek między danymi a niewiadomą,
- c) układa proste zadania tekstowe.

5. W zakresie pojęć geometrycznych:

- a) dostrzega kształty różnych figur geometrycznych w otoczeniu,
- b) rysuje figury za pomocą szablonów,
- c) odróżnia i podaje nazwy takich figur, jak: koło, trójkąt, prostokąt, kwadrat,
- d) rysuje i mierzy odcinki (w zakresie 20 cm).

6. W zakresie stosowania matematyki w sytuacjach życiowych:

- a) klasyfikuje przedmioty według wyróżnionej cechy,
- b) tworzy zbiory zgodnie z podanym warunkiem,

- c) ustala warunki, które spełniają elementy wskazanego zbioru,
- d) przelicza elementy w zbiorach,
- e) porównuje liczebność dwóch zbiorów; rozumie pojęcia: mniej – więcej – tyle samo i zapisuje te relacje za pomocą znaków: $<$, $>$, $=$.

5. W zakresie pomiaru

- a) długości: mierzy długość, posługując się np. linijką; porównuje długości obiektów,
- b) ciężaru: potrafi ważyć przedmioty; różnicuje przedmioty cięższe, lżejsze; wie, że towar w sklepie jest pakowany według wagi,
- c) płynów: odmierza płyny kubkiem i miarką litrową,
- d) czasu: nazywa dni w tygodniu i miesiące w roku; orientuje się, do czego służy kalendarz, i potrafi z niego korzystać; rozpoznaje pełne godziny na zegarze.

EDUKACJA MUZYCZNA

Uczeń:

1. powtarza prostą melodię; śpiewa piosenki z repertuaru dziecięcego, wykonuje śpiewanki i rymowanki;
 2. odtwarza proste rytmy głosem i na instrumentach perkusyjnych; wyraża nastrój i charakter muzyki płasząc i tańcząc (reaguje na zmianę tempa i dynamiki);
 3. realizuje proste schematy rytmiczne (tataizacją, ruchem całego ciała);
 4. wie, że muzykę można zapisać i odczytać;
 5. świadomie i aktywnie słucha muzyki, potem wyraża swe doznania werbalnie i niewerbalnie;
- wydobywa dźwięki z przedmiotów: klocków, papieru, pudełka, folii, butelki szklanej lub plastikowej.
6. układa akompaniament do piosenek i zabaw ruchowych z zastosowaniem naturalnych efektów akustycznych: tupania, klaskania, pstrykania, uderzania o uda.
 7. Korzysta z wybranego zapisu melodii w czasie gry na instrumencie: dzwonkach, ksylofonie, flażolecie.

8. kulturalnie zachowuje się na koncercie oraz w trakcie śpiewania hymnu narodowego.

EDUKACJA PLASTYCZNA

Uczeń:

1. wypowiada się w wybranych technikach plastycznych na płaszczyźnie i w przestrzeni; posługuje się takimi środkami wyrazu plastycznego, jak: kształt, barwa, faktura;
 2. ilustruje sceny i sytuacje (realne i fantastyczne) inspirowane wyobraźnią, baśnią, opowiadaniem, muzyką; korzysta z narzędzi multimedialnych;
 3. wykonuje proste rekwizyty i wykorzystuje je w małych formach teatralnych; tworzy przedmioty charakterystyczne dla sztuki ludowej regionu, w którym mieszka;
 4. rozpoznaje wybrane dziedziny sztuki: architekturę (także architekturę zieleni), malarstwo, rzeźbę, grafikę; wypowiada się na ich temat
5. rysuje pojedyncze przedmioty, postacie ludzi, zwierząt, roślin, zjawisk,
6. ilustruje sceny związane z własnymi przeżyciami i treścią czytanych tekstów i opowiadanych wydarzeń, legend, przedstawianie zdarzeń rzeczywistych i fantastycznych,
7. maluje, wycina, wydziera z papieru, lepi z plasteliny, masy solnej.

EDUKACJA SPOŁECZNA

Uczeń:

1. potrafi odróżnić, co jest dobre, a co złe w kontaktach z rówieśnikami i dorosłymi; wie, że warto być odważnym, mądrym i pomagać potrzebującym; wie, że nie należy kłamać lub zatajać prawdy;
2. współpracuje z innymi w zabawie, w nauce szkolnej i w sytuacjach życiowych; przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej oraz w świecie dorosłych, grzecznie zwraca się do innych w szkole, w domu i na ulicy;
3. wie, co wynika z przynależności do rodziny, jakie są relacje między najbliższymi, wywiązuje się z powinności wobec nich;
4. ma rozeznanie, że pieniądze otrzymuje się za pracę; dostosowuje swe oczekiwania do realiów ekonomicznych rodziny;
5. zna zagrożenia ze strony ludzi; wie, do kogo i w jaki sposób należy się zwrócić o pomoc;
6. wie, gdzie można bezpiecznie organizować zabawy, a gdzie nie można i dlaczego;
7. potrafi wymienić status administracyjny swojej miejscowości (wieś, miasto);
8. wie, czym zajmują się np. policjant, strażak, lekarz, weterynarz; wie, jak można się do nich zwrócić o pomoc;
9. wie, jakiej jest narodowości, że mieszka w Polsce, a Polska znajduje się w Europie; zna symbole narodowe (flaga, godło, hymn narodowy), rozpoznaje flagę i hymn Unii Europejskiej.

EDUKACJA PRZYRODNICZA

Uczeń:

1. W zakresie rozumienia i poszanowania świata roślin i zwierząt:

a) rozpoznaje rośliny i zwierzęta żyjące w takich środowiskach przyrodniczych, jak: park, las, pole uprawne, sad i ogród (działka),

b) zna sposoby przystosowania się zwierząt do poszczególnych pór roku: odloty i przyloty ptaków, zapadanie w sen zimowy,

c) wymienia warunki konieczne do rozwoju roślin i zwierząt w gospodarstwie domowym, w szkolnych uprawach i hodowlach itp.; prowadzi proste hodowle i uprawy w kąci przyrody,

d) wie, jaki pożytek przynoszą zwierzęta środowisku,

e) zna zagrożenia dla środowiska przyrodniczego ze strony człowieka; chroni przyrodę: nie śmieci, szanuje rośliny, zachowuje ciszę w parku i w lesie, pomaga zwierzętom przetrwać zimę

i upalne lato,

f) zna zagrożenia ze strony zwierząt (niebezpieczne i chore zwierzęta) i roślin (np. trujące owoce, liście, grzyby) i wie, jak zachować się w sytuacji zagrożenia,

g) wie, że należy oszczędzać wodę; wie, jakie znaczenie ma woda w życiu człowieka, roślin i zwierząt,

h) wie, że należy segregować śmieci; rozumie sens stosowania opakowań ekologicznych;

2. W zakresie rozumienia warunków atmosferycznych:

a) obserwuje pogodę i prowadzi obrazkowy kalendarz pogody,

b) rozumie zapowiadaną w radiu i w telewizji prognozę i ubiera się odpowiednio do pogody,

c) nazywa zjawiska atmosferyczne charakterystyczne dla poszczególnych pór roku,

d) zna zagrożenia ze strony zjawisk przyrodniczych, takich jak: burza, huragan, powódź, pożar,

i wie, jak zachować się w sytuacji zagrożenia.

EDUKACJA INFORMATYCZNA

Uczeń:

- 1) posługuje się komputerem w podstawowym zakresie: uruchamia program, korzystając z myszy i klawiatury;
- 2) wie, jak trzeba korzystać z komputera, żeby nie narażać własnego zdrowia;
- 3) tworzy proste rysunki, dokumenty tekstowe, łącząc tekst z grafiką, np. zaproszenia, dyplomy, ulotki, ogłoszenia; powiększa, zmniejsza, kopiuje, wkleja i usuwa elementy graficzne i tekstowe – doskonali przy tym umiejętności pisania, czytania, rachowania i prezentowania swoich pomysłów;
- 4) posługuje się udostępnioną mu technologią zgodnie z ustalonymi zasadami;
- 5) rozróżnia pożądane i niepożądane zachowania innych osób (również uczniów) korzystających z technologii, zwłaszcza w internecie;
- 6) przestrzega zasad dotyczących korzystania z efektów pracy innych osób i związanych z bezpieczeństwem w internecie.
- 7.) zna podstawowe elementy programowania offline oraz online;

EDUKACJA TECHNICZNA

Uczeń :

1. W zakresie wychowania technicznego:
 - a) wie, jak ludzie wykorzystywali dawniej i dziś siły przyrody,
 - b) zna ogólne zasady działania urządzeń domowych, posługuje się nimi, nie psując ich,
 - c) buduje z różnorodnych przedmiotów dostępnych w otoczeniu, w miarę możliwości konstruuje urządzenia techniczne z gotowych zestawów do montażu;
2. W zakresie dbałości o bezpieczeństwo własne i innych:

- a) utrzymuje porządek wokół siebie na swoim stoliku, w sali zabaw, szatni i w ogrodzie, sprzęta po sobie i pomaga innym w utrzymywaniu porządku,
- b) zna zagrożenia wynikające z niewłaściwego używania narzędzi i urządzeń technicznych,
- c) wie, jak należy bezpiecznie poruszać się na drogach i korzystać ze środków komunikacji; wie, jak trzeba zachować się w sytuacji wypadku, np. umie powiadomić dorosłych, zna telefony alarmowe.

WYCHOWANIE FIZYCZNE

Uczeń:

- 1) uczestniczy w zajęciach rozwijających sprawność fizyczną, zgodnie z regułami;
- 2) potrafi:
 - a) chwycić piłkę, rzucać nią do celu i na odległość, toczyć ją i kozłować,
 - b) pokonywać przeszkody naturalne i sztuczne,
 - c) wykonywać ćwiczenia równoważne,
 - d) skakać obunóż przez skakankę;
- 3) dba o to, aby prawidłowo siedzieć w ławce, przy stole itp.;
- 4) wie, że choroby są zagrożeniem dla zdrowia i że można im zapobiegać poprzez: szczepienia ochronne, właściwe odżywianie się, aktywność fizyczną, przestrzeganie higieny; właściwie zachowuje się w sytuacji choroby;
- 5) wie, że nie może samodzielnie zażywać lekarstw i stosować środków chemicznych (np. środków czystości, środków ochrony roślin);
- 6) wie, że dzieci niepełnosprawne znajdują się w trudnej sytuacji i pomaga im.

ETYKA

Uczeń:

- 1) przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej (współpracuje w zabawach i w sytuacjach zadaniowych) oraz w świecie dorosłych;
- 2) wie, że nie można dążyć do zaspokojenia swoich pragnień kosztem innych; nie niszczy otoczenia;

3) zdaje sobie sprawę z tego, jak ważna jest prawdomówność, stara się przeciwstawiać kłamstwu i obmowie;

4) wie, że nie wolno zabierać cudzej własności bez pozwolenia, pamięta o oddawaniu pożyczonych rzeczy i nie niszczy ich;

5) niesie pomoc potrzebującym, także w sytuacjach codziennych;

6) wie, że ludzie żyją w różnych warunkach i dlatego nie należy chwalić się bogactwem ani nie należy dokuczać dzieciom, które wychowują się w trudniejszych warunkach.

VI. Wymagania edukacyjne dla uczniów klas drugich

EDUKACJA POLONISTYCZNA

Uczeń:

1. W zakresie umiejętności mówienia:

a) swobodnie i poprawnie wypowiada się na różne tematy, używając zdań złożonych,

2. uczestniczy w rozmowach na tematy związane z życiem rodzinnym i szkolnym,
3. wypowiada się na temat omawianego tekstu literackiego,
4. opisuje zaistniałe wydarzenia i potrafi je zrelacjonować,
5. nadaje tytuły ilustracjom do omawianych tekstów,
6. formułuje odpowiedzi na zadane pytania,
7. omawia i opowiada historyjki obrazkowe, potrafi samodzielnie wymyślić ich zakończenie,
8. poprawnie opisuje osoby i przedmioty z otoczenia lub przedstawione na ilustracjach,
9. formułuje życzenia i zaproszenia,
10. konstruuje własne wypowiedzi, biorąc udział w scenkach dramatycznych

i autoprezentacjach,

2. stara się dbać o kulturę wypowiedzi: dostosowuje ton głosu do sytuacji, odpowiada na zadawane pytania i zadaje pytania, używając odpowiednich zwrotów grzecznościowych,
3. recytuje z pamięci wiersze i piosenki.

2. W zakresie umiejętności słuchania:

1. słucha ze zrozumieniem złożonych poleceń,
2. wykonuje polecenia wypowiedziane przez nauczyciela i kolegów,
3. słucha ze zrozumieniem i w skupieniu odpowiednich do wieku wierszy, opowiadań

i innych utworów literackich (czytanych przez nauczyciela, słuchanych z płyty CD),

4. aktywnie uczestniczy w rozmowach, zabiera głos w kulturalny sposób.

3. W zakresie pisania:

1. pisze czytelnie, kształtnie i płynnie,
2. potrafi utrzymać prawidłowo tempo pisania,
3. przepisuje proste zdania i proste teksty,
4. potrafi rozwijać zdania oraz układa i zapisuje spójne, poprawne zdania,
5. uzupełnia proste zdania z lukami,
6. dokonuje przekształceń tekstów,
7. zapisuje wyrazy i zdania ze słuchu uwzględnieniem poznanego słownictwa,
8. poprawnie przepisuje zdania i krótkie teksty ze słuchu i z pamięci,
9. stara się samodzielnie układać i poprawnie zapisywać życzenia, zaproszenia, listy prywatne, krótkie opisy, kilkuzdaniowe wypowiedzi na określony temat,
10. bierze udział w zbiorowym układaniu różnych form pisemnych,
11. dba o estetykę i poprawność graficzną pisma,
12. prawidłowo dobiera wyrazy zdrobniałe i o znaczeniu przeciwstawnym,
13. w miarę samodzielnie wykonuje proste zadania domowe.

4. W zakresie czytania i opracowywania tekstów:

1. samodzielnie czyta omawiany tekst: wyrazami i zdaniami, poprawnie, płynnie, w miarę wyraziście,
2. odczytuje samodzielnie nowy tekst: wyrazami i zdaniami, poprawnie, w miarę płynnie,
3. czyta i rozumie teksty odpowiednie dla jego wieku,
4. odnajduje proste informacje w tekście i wyciąga wnioski,
5. rozpoznaje w tekście formy literackie takie jak życzenia, zaproszenia, zawiadomienia,
6. czyta tekst z podziałem na role, wyodrębnia dialog w tekście,
7. pod kierunkiem nauczyciela analizuje utwory dla dzieci: ustala kolejność wydarzeń, rozpoznaje bohaterów, ocenia ich postępowanie i uzasadnia swoje opinie, określa czas

i miejsce akcji utworu,

8. potrafi ciekawie interpretować teksty, uczestniczy w ich inscenizowaniu,
9. przejawia wrażliwość estetyczną i rozszerza zasób słownictwa poprzez kontakt z dziełami literackimi,
10. zapoznaje się z różnymi tekstami literackimi: opowiadaniem, baśnią, legendą, wierszem,
11. uczy się korzystać ze zbiorów bibliotecznych (w tym słowników).

5. W zakresie gramatyki:

1. ze zrozumieniem posługuje się określeniami: „wyraz”, „głoska”, „litera”, „sylaba”, „zdanie”,
2. doskonalą poziom analizy i syntezy głoskowej,
3. wyróżnia głoski w nagłosie, śródgłosie, wygłosie,
4. zna i rozróżnia samogłoski i spółgłoski,
5. potrafi dokonać analizy i syntezy sylabowej,
6. dzieli wyrazy na sylaby,

7. wyróżnia sylaby w nagłosie, śródgłosie, wygłosie,
8. zna różnicę między głoską i literą,
9. liczy głoski i litery w prostych wyrazach,
10. oddziela wyrazy w zdaniu i zdania w tekście,
11. rozumie pojęcie „zdanie”, rozróżnia zdania pytające, rozkazujące, oznajmujące.

6. W zakresie ortografii i interpunkcji:

a) zna alfabet, ustala kolejność wyrazów ze względu na pierwszą literę,

2. potrafi powiedzieć, jakie jest zastosowanie przecinka przy wyliczaniu,
3. wie, że w zależności od rodzaju zdania, na końcu stawia się następujące znaki przestankowe: kropkę, znak zapytania, wykrzyknik,
4. zapisuje wielką literą: imiona i nazwiska, nazwy miast i państw, nazwy gór i rzek,
5. dba o poprawność ortograficzną i interpunkcyjną podczas pisania z pamięci i ze słuchu,
6. korzysta z ilustrowanych słowników,
7. stosuje popularne skróty przy adresowaniu.

EDUKACJA MATEMATYCZNA

Uczeń:

1. Określa swoje usytuowanie w przestrzeni.
2. Określa położenie przedmiotów względem obserwatora oraz względem innych obiektów.
3. Wyznacza kierunki na kartce papieru i w przestrzeni: na lewo – na prawo, do przodu – do tyłu, na dół – do góry.
4. Zna kierunki pośrednie, np. w górnym prawym rogu, z lewej strony w dolnym rogu itp.
5. Używa ze zrozumieniem zwrotów: za, pod, nad, od, do wewnątrz, na zewnątrz, obok, w, zza itp.
6. Odczytuje i zapisuje liczby od 0 do 100.
7. Liczy w przód i w tył po jeden i po dziesięć w zakresie 100.
8. Potrafi przyporządkować liczbę do konkretnych elementów w zbiorze.
9. Porównuje liczby w zakresie 100, używając określeń: „większa”, „mniejsza”, „równa”, stosuje znaki: =.
10. Wskazuje liczby parzyste i nieparzyste w zakresie 100.
11. Numeruje piętra, ludzi w kolejce, rzędy, wagony w pociągu, przedmioty ustawione w szeregu (rozumie porządkowy aspekt liczby).
12. Dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100 z przekroczeniem progu.
13. Dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100 bez przekroczenia progu.
14. Wie, że dodawanie i odejmowanie to działania odwrotne (sprawdza wynik dodawania za pomocą odejmowania i odwrotnie).
15. Stosuje przemienność dodawania (wie, że kolejność dodawania składników nie ma wpływu na wynik).
16. Mnoży i dzieli liczby w zakresie 50.

17. Wie, że mnożenie i dzielenie to działania wzajemnie odwrotne (sprawdza wynik dzielenia za pomocą mnożenia i odwrotnie).
18. Stosuje przemienność mnożenia (wie, że kolejność mnożenia czynników nie ma wpływu na wynik).
19. Rozwiązuje łatwe równania z niewiadomą w postaci okienka (wspomagane rysunkami lub konkretami).
20. Rozwiązuje jednodziałaniowe zadania z treścią (wspomagane konkretami lub rysunkami).
21. Rysuje ilustracje do zadań z treścią.
22. Układa pytania do treści zadań.
23. Wskazuje i poprawia proste błędy w treści zadań.
24. Rozwiązuje zadania na porównywanie różnicowe.
25. Rozpoznaje figury geometryczne: koło, trójkąt, kwadrat, prostokąt, rysuje je po śladzie i samodzielnie.
26. Wie, że kwadrat to szczególny przypadek prostokąta.
27. Mierzy długość przedmiotów za pomocą linijki, miarę wyraża w centymetrach

i milimetrach.

28. Rozpoznaje, mierzy i rysuje odcinki, długość wyraża w centymetrach i milimetrach.
29. Porównuje długości, używając odpowiednich określeń i znaków.
30. Waży przedmioty, wagę wyraża w gramach, dekagramach i kilogramach (nie zamieniając jednostek).
31. Porównuje wagę przedmiotu, używając określeń: „cięższy”, „lżejszy”, „waży tyle samo”, stosuje znaki (=, >, <) pomiędzy wartościami wagi wyrażonymi w tych samych jednostkach.
32. Próbuje szacować różne wartości wagi: samochód, człowiek, piórko itp.
33. Odmierza płyny (litr, pół litra, ćwierć litra).
34. Wykonuje proste obliczenia, dotyczące wagi i pojemności.
35. Rozpoznaje monety o wartości: 10 groszy, 20 groszy, 50 groszy, 1 złoty, 2 złote, 5 złotych oraz banknoty: 10 złotych, 20 złotych, 50 złotych, 100 złotych.
36. Zna wartość pieniędzy (potrafi dobierać monety o niższym nominale tak, aby stanowiły wartość monety, czy banknotu o wyższym nominale, potrafi wybrać monety, którymi może zapłacić za dany produkt, potrafi obliczyć resztę, którą powinien otrzymać, płacąc zadany produkt, porównuje wartości monet i banknotów, używając odpowiednich słów i znaków).
37. Odczytuje i zapisuje liczby w systemie rzymskim od I do XII, wie w jakich przypadkach używa się takich liczb (miesiące, piętra).
38. Zna nazwy pór roku, miesięcy, dni tygodnia i potrafi je zapisywać.
39. Czyta i zapisuje daty.
40. Zna liczbę dni w poszczególnych miesiącach.
41. Odczytuje i zaznacza godziny na zegarze w systemie dwudziestoczworgodzinnym.
42. Wykonuje proste obliczenia kalendarzowe i zegarowe.
43. Określa temperaturę powietrza i ciała człowieka na podstawie odczytów z termometrów.

EDUKACJA PRZYRODNICZA

Uczeń:

1. Zna budowę roślin i warunki ich życia.
2. Opisuje życie w ekosystemie: lasu, ogrodu, parku, łąki.
3. Prowadzi proste uprawy (rozmnaża, sadzi, hoduje rośliny).
4. Dokonuje obserwacji i doświadczeń przyrodniczych (poddaje je analizie, wiąże przyczynę ze skutkiem).
5. Zna budowę zwierząt i warunki ich życia.
6. Potrafi nazwać i wyliczyć zwierzęta typowe dla wybranych regionów Polski.
7. Rozpoznaje i wymienia nazwy zwierząt egzotycznych.
8. Wie, czym grozi kontakt z chorymi i niebezpiecznymi zwierzętami.
9. Rozumie potrzebę segregacji śmieci, zna pojęcie „surowce wtórne”, wie, jakie jest znaczenie dla ochrony przyrody używanie opakowań ekologicznych.
10. Zna i rozumie zagrożenia przyrody, wynikające z działalności człowieka (zatrucie wody i powietrza, wyrzucanie odpadów, pożar).
11. Wie, jak należy zachować się w sytuacjach zagrożenia (powódź, pożar).
12. Zna wpływ przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt, roślin (światło słoneczne a cykl życia na Ziemi).
13. Zna znaczenie wody dla życia ludzi, zwierząt i roślin.
14. Wymienia zjawiska atmosferyczne w danych porach roku, umie obserwować i analizować zjawiska przyrody, dostrzega zmiany w zależności od pór roku.
15. Umie wskazać główne kierunki na mapie.
16. Nazywa części ciała.

EDUKACJA SPOŁECZNA

Uczeń:

1. Potrafi wyjaśnić prawa i obowiązki ucznia, stara się je respektować.
2. Aktywnie uczestniczy w życiu szkoły.
3. Wie, gdzie i w jaki sposób organizować bezpieczne zabawy.
4. Zna zasady zachowania się wobec dorosłych i rówieśników, stosuje zwroty grzecznościowe, pomaga kolegom w różnych sytuacjach.
5. Rozumie i docenia relacje przyjacielskie.
6. Zna miejscowość, w której mieszka, umie wskazać i wyliczyć ważne miejsca w swojej miejscowości, potrafi opisać tradycje.
7. Stara się być dobrym sąsiadem (chętnie służy pomocą, szanuje prawo do odpoczynku).
8. Zna i stosuje zasady dobrego zachowania się wobec dorosłych i rówieśników.
9. Umie powiadomić o wypadku lub innym zagrożeniu.
10. Wie, jakie zagrożenia mogą być ze strony ludzi i potrafi o nich powiadomić dorosłych.

11. Zna zasady zachowania się w różnych miejscach publicznych: w środkach komunikacji publicznej, na poczcie, w sklepie.
12. Wie, że wszyscy ludzie są równi wobec prawa, niezależnie od koloru skóry, wyglądu, wyznawanej religii i statusu społecznego, jest tolerancyjny wobec osób innej narodowości i tradycji kulturowej.
13. Zna i szanuje symbole narodowe: flagę, godło, hymn Polski.
14. Rozpoznaje hymn Unii Europejskiej.

EDUKACJA PLASTYCZNA

Uczeń:

1. Potrafi rozpoznać i nazwać wybrane dziedziny sztuki: malarstwo, rzeźbę, grafikę.
2. Nazywa podstawowe zabytki architektury Polski: Wawel, Rynek Główny w Krakowie, Starówkę w Warszawie, Zamek Królewski w Warszawie, Gdańskie Kamienice Starego Miasta.
3. Rozumie pojęcia: „pejzaż”, „portret”, „martwa natura”, „pomnik”.
4. Rozpoznaje charakterystyczne motywy ludowe regionów Polski (haft kaszubski, wycinanki łowickie, strój krakowski, strój góralski).
5. Umie wskazać czynności i narzędzia związane z poszczególnymi dziedzinami sztuki.
6. Podejmuje działania twórcze, dzięki którym doskonali umiejętności: malowania farbami, rysowania ołówkiem i kredkami, wycinania nożyczkami, zaginania, składania papieru, łączenia różnych materiałów z użyciem kleju, zszywacza biurowego, za pomocą wiązania, odmierzania potrzebnej ilości materiału.
7. Wykonuje kompozycje płaskie i przestrzenne według instrukcji lub według własnego pomysłu (makieta domu, meble dla lalki).
8. Planuje kolejne czynności i dobiera potrzebne materiały oraz narzędzia.

EDUKACJA MUZYCZNA

Uczeń:

1. Zna melodię i słowa dwóch pierwszych zwrotek hymnu Polski.
2. Śpiewa poznane piosenki z repertuaru dziecięcego.
3. Realizuje rytmy za pomocą sylabicznego recytowania, gestów, ruchu i gry na instrumentach.
4. Reaguje na zmiany pulsu rytmicznego, tempa, dynamiki.
5. Aktywnie słucha muzyki.
6. Rozpoznaje melodie, rytm, akompaniament.
7. Słucha muzyki i określa charakter utworów, odróżnia wykonanie solowe od wykonania zespołowego.
8. Zna podstawy zapisu nutowego.
9. Gra na instrumentach perkusyjnych proste schematy rytmu i melodie, akompaniuje oraz improwizuje.

EDUKACJA INFORMATYCZNA

Uczeń:

1. Korzysta z odpowiednich do jego wieku programów edukacyjnych.
2. Zna zagrożenia wynikające z korzystania z komputera, Internetu (nadwyrężanie wzroku, zła postawa).
3. Tworzy proste rysunki, dokumenty tekstowe, łącząc tekst z grafiką, np. zaproszenia, dyplomy, ulotki, ogłoszenia; powiększa, zmniejsza, kopiuje, wkleja i usuwa elementy graficzne i tekstowe – doskonali przy tym umiejętności pisania, czytania, rachowania i prezentowania swoich pomysłów.
4. Potrafi otworzyć wskazaną stronę internetową.
5. Zna elementy programowania offline oraz online.
6. Posługuje się udostępnioną mu technologią zgodnie z ustalonymi zasadami.
7. Rozróżnia pożądane i niepożądane zachowania innych osób (również uczniów) korzystających z technologii, zwłaszcza w Internecie.
8. Przestrzega zasad dotyczących korzystania z efektów pracy innych osób i związanych z bezpieczeństwem w Internecie.

EDUKACJA TECHNICZNA

Uczeń :

1. W zakresie wychowania technicznego:
 1. wie, jak ludzie wykorzystywali dawniej i dziś siły przyrody,
 2. zna ogólne zasady działania urządzeń domowych, posługuje się nimi, nie psując ich,
 3. buduje z różnorodnych przedmiotów dostępnych w otoczeniu, w miarę możliwości konstruuje urządzenia techniczne z gotowych zestawów do montażu.
2. W zakresie dbałości o bezpieczeństwo własne i innych:
 - a) utrzymuje porządek wokół siebie na swoim stoliku, w sali zabaw, szatni i w ogrodzie, sprząta po sobie i pomaga innym w utrzymywaniu porządku,
 - b) zna zagrożenia wynikające z niewłaściwego używania narzędzi i urządzeń technicznych,
 - c) wie, jak należy bezpiecznie poruszać się na drogach i korzystać ze środków komunikacji; wie, jak trzeba zachować się w sytuacji wypadku, np. umie powiadomić dorosłych, zna telefony alarmowe.

WYCHOWANIE FIZYCZNE

Uczeń:

1. Aktywnie uczestniczy w zajęciach rozwijających sprawność fizyczną .

2. Uczy się poprawnie wykonywać ćwiczenia gimnastyczne.
3. Reaguje ruchem na różne sygnały dźwiękowe i wzrokowe.
4. Pokonuje przeszkody sztuczne i naturalne, skacze, biega.
5. Wykonuje proste ćwiczenia równoważne.
6. Chwyta piłkę, rzuca nią do celu ruchomego i nieruchomego, na odległość, kozłuje ją i toczy.
7. Bierze udział w grach i zabawach sportowych.
8. Stara się przestrzegać zasad gier i zabaw sportowych oraz właściwie reagować na zwycięstwo i porażkę.
9. Dbą o czystość ciała, zębów, higienę osobistą.
10. Przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas zabaw ruchowych.
11. Wie, jak zachować się w sytuacjach zagrożenia.

ETYKA

Uczeń:

1. Przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej (współpracuje w zabawach i w sytuacjach zadaniowych) oraz w świecie dorosłych.
2. Wie, że nie można dążyć do zaspokojenia swoich pragnień kosztem innych; nie niszczy otoczenia.
3. Zdaje sobie sprawę z tego, jak ważna jest prawdomówność, stara się przeciwstawiać kłamstwu i obmowie.
4. Wie, że nie wolno zabierać cudzej własności bez pozwolenia, pamięta o oddawaniu pożyczonych rzeczy i nie niszczy ich.
5. Niesie pomoc potrzebującym, także w sytuacjach codziennych.
6. Wie, że ludzie żyją w różnych warunkach i dlatego nie należy chwalić się bogactwem ani nie należy dokuczać dzieciom, które wychowują się w trudniejszych warunkach.

VII. Wymagania edukacyjne dla uczniów klas trzecich

W wyniku edukacji polonistycznej po ukończeniu klasy trzeciej uczeń powinien zdobyć następujące umiejętności wyszczególnione w podstawie programowej z 14 lutego 2017 r.:

1. Osiągnięcia w zakresie słuchania. Uczeń:

- 1) słucha z uwagą wypowiedzi nauczyciela, innych osób z otoczenia, w różnych sytuacjach życiowych, wymagających komunikacji i wzajemnego zrozumienia; okazuje szacunek wypowiadającej się osobie;
- 2) wykonuje zadanie według usłyszanej instrukcji; zadaje pytania w sytuacji braku rozumienia lub braku pewności zrozumienia słuchanej wypowiedzi;
- 3) słucha z uwagą lektur i innych tekstów czytanych przez nauczyciela, uczniów i inne osoby;
- 4) słucha uważnie wypowiedzi osób podczas uroczystości, koncertów, przedstawień, świąt narodowych i innych zdarzeń kulturalnych; przejawia zachowanie adekwatne do sytuacji; słucha tekstów interpretowanych artystycznie, szuka własnych wzorców poprawnej artykulacji i interpretacji słownej w języku ojczystym;
- 5) słucha i czeka na swoją kolej, panuje nad chęcią nagłego wypowiedzania się, szczególnie w momencie wskazywania tej potrzeby przez drugą osobę.

2. Osiągnięcia w zakresie mówienia. Uczeń:

- 1) wypowiada się płynnie, wyraziście, stosując adekwatne do sytuacji techniki języka mówionego: pauzy, zmianę intonacji, tempa i siły głosu;
- 2) formułuje pytania dotyczące sytuacji zadaniowych, wypowiedzi ustnych nauczyciela, uczniów lub innych osób z otoczenia;
- 3) wypowiada się w formie uporządkowanej i rozwiniętej na tematy związane z przeżyciami, zadaniem, sytuacjami szkolnymi, lekturą czy wydarzeniem kulturalnym;
- 4) porządkuje swoją wypowiedź, poprawia w niej błędy, omawia treść przeczytanych tekstów i ilustracji; nadaje znaczenie i tytuł obrazom, a także fragmentom tekstów;
- 5) układa w formie ustnej opowiadanie oraz składa ustne sprawozdanie z wykonanej pracy;
- 6) recytuje wiersze oraz wygłasza z pamięci krótkie teksty prozatorskie;
- 7) dobiera stosowną formę komunikacji werbalnej i własnego zachowania, wyrażającą empatię

i szacunek do rozmówcy;

8) wykonuje eksperymenty językowe, nadaje znaczenie czynnościom i doświadczeniom, tworząc charakterystyczne dla siebie formy wypowiedzi.

3. Osiągnięcia w zakresie czytania. Uczeń:

- 1) czyta płynnie, poprawnie i wyraziście na głos teksty zbudowane z wyrazów opracowanych w toku zajęć, dotyczące rzeczywistych doświadczeń dzieci i ich oczekiwań poznawczych;
- 2) czyta w skupieniu po cichu teksty zapisane samodzielnie w zeszytach oraz teksty drukowane;
- 3) wyodrębnia postacie i zdarzenia w utworach literackich, ustala kolejność zdarzeń, ich wzajemną zależność, odróżnia zdarzenia istotne od mniej istotnych, postacie główne i drugorzędne; wskazuje cechy i ocenia bohaterów, uzasadnia swą ocenę, wskazuje wydarzenie zmieniające postępowanie bohatera, określa nastrój w utworze; odróżnia elementy świata fikcji od realnej rzeczywistości; byty rzeczywiste od medialnych, byty realistyczne od fikcyjnych;
- 4) wyszukuje w tekstach fragmenty według niego najpiękniejsze, najważniejsze, trudne do zrozumienia lub określone przez nauczyciela;
- 5) eksperymentuje, przekształca tekst, układa opowiadania twórcze, np. dalsze losy bohatera, komponuje początek i zakończenie tekstu na podstawie ilustracji lub przeczytanego fragmentu utworu;
- 6) wyróżnia w czytanych utworach literackich dialog, opowiadanie, opis;
- 7) czyta samodzielnie wybrane książki.

4. Osiągnięcia w zakresie pisania. Uczeń:

- 1) pisze odręcznie, czytelnie, płynnie, zdania i tekst ciągły, w jednej linii; rozmieszcza właściwie tekst ciągły na stronie zeszytu, sprawdza i poprawia napisany tekst;
- 2) układa i zapisuje opowiadanie złożone z 6–10 poprawnych wypowiedzi w ramach zagadnień opracowanych podczas zajęć; opisuje np. osobę, przedmiot, element świata przyrody na podstawie własnych obserwacji lub lektury;
- 3) pisze notatkę, życzenie, ogłoszenie, zaproszenie, podziękowanie, list; zapisuje adres nadawcy i odbiorcy; pisze krótkie teksty, wykorzystując aplikacje komputerowe;
- 4) pisze z pamięci i ze słuchu; przestrzega poprawności ortograficznej w wyrazach poznanych i opracowanych podczas zajęć;
- 5) stosuje poprawnie znaki interpunkcyjne na końcu zdania i przecinki przy wyliczaniu, zapisuje poznane i najczęściej stosowane skróty, w tym skróty matematyczne;

- 6) porządkuje wyrazy w kolejności alfabetycznej według pierwszej i drugiej litery;
- 7) zapisuje poprawnie liczebniki oraz wybrane, poznane w trakcie zajęć pojęcia dotyczące różnych dyscyplin naukowych;
- 8) stosuje poprawną wielkość liter w zapisie tytułów utworów, książek, poznanych nazw geograficznych, imion i nazwisk;
- 9) układa i zapisuje zdarzenia we właściwej kolejności, układa i zapisuje plan wypowiedzi.

5. Osiągnięcia w zakresie kształcenia językowego. Uczeń:

- 1) wyróżnia w wypowiedziach zdania, w zdaniach wyrazy, w wyrazach samogłoski i spółgłoski;
- 2) rozpoznaje zdania oznajmujące, pytające, rozkazujące w wypowiedziach ustnych i pisemnych;
- 3) przekształca zdania oznajmujące w pytania i odwrotnie oraz zdania pojedyncze w złożone;
- 4) rozróżnia rzeczowniki, czasowniki, przymiotniki i stosuje je w poprawnej formie;
- 5) rozpoznaje wyrazy o znaczeniu przeciwnym, wyrazy pokrewne i o znaczeniu bliskoznacznym;
- 6) łączy wyrazy w wypowiedzenia i poprawnie formułuje zdanie pojedyncze i zdanie złożone;
- 7) odróżnia i nazywa utwory wierszowane od pisanych prozą, określa, który tekst jest notatką, zagadką, listem, życzeniem, podziękowaniem, ogłoszeniem, opowiadaniem, opisem.

6. Osiągnięcia w zakresie samokształcenia. Uczeń:

- 1) podejmuje próby zapisu nowych, samodzielnie poznanych wyrazów i sprawdza poprawność ich zapisu, korzystając ze słownika ortograficznego;
- 2) korzysta z różnych źródeł informacji, np. atlasów, czasopism dla dzieci, słowników i encyklopedii czy zasobów Internetu i rozwija swoje zainteresowania;
- 3) wykorzystuje nabyte umiejętności do rozwiązywania problemów i eksploracji świata, dbając o własny rozwój i tworząc indywidualne strategie uczenia się.

W wyniku edukacji matematycznej po ukończeniu klasy trzeciej uczeń powinien zdobyć następujące umiejętności wyszczególnione w podstawie programowej z 14 lutego 2017 r.:

1. Osiągnięcia w zakresie rozumienia stosunków przestrzennych i cech wielkościowych. Uczeń:

1) określa i prezentuje wzajemne położenie przedmiotów na płaszczyźnie i w przestrzeni; określa i prezentuje kierunek ruchu przedmiotów oraz osób; określa położenie przedmiotu na prawo / na lewo od osoby widzianej z przodu (także przedstawionej na fotografii czy obrazku);

2) porównuje przedmioty pod względem wyróżnionej cechy wielkościowej np. długości czy masy; dokonuje klasyfikacji przedmiotów;

3) posługuje się pojęciami: *pion, poziom, skos*.

2. Osiągnięcia w zakresie rozumienia liczb i ich własności. Uczeń:

1) liczy (w przód i wstecz) od podanej liczby po 1, po 2, po 10 itp.;

2) odczytuje i zapisuje za pomocą cyfr, liczby od zera do tysiąca oraz wybrane liczby do miliona (np. 1 500,

10 000, 800 000);

3) wyjaśnia znaczenie cyfr w zapisie liczby; wskazuje jedności, dziesiątki, setki itd., określa kolejność, posługując się liczbą porządkową;

4) porównuje liczby; porządkuje liczby od najmniejszej do największej i odwrotnie; rozumie sformułowania typu: *liczba o 7 większa, liczba o 10 mniejsza*; stosuje znaki: $<$, $=$, $>$.

3. Osiągnięcia w zakresie posługiwania się liczbami. Uczeń:

1) wyjaśnia istotę działań matematycznych – dodawania, odejmowania, mnożenia, dzielenia oraz związku między nimi; korzysta intuicyjnie z własności działań;

2) dodaje do podanej liczby w pamięci i od podanej liczby odejmuje w pamięci: liczbę jednocyfrową, liczbę 10, liczbę 100 oraz wielokrotności 10 i 100 (w prostszych przykładach);

3) mnoży i dzieli w pamięci w zakresie tabliczki mnożenia; mnoży w pamięci przez 10 liczby mniejsze od 20; rozwiązuje równania z niewiadomą zapisaną w postaci okienka (uzupełnia okienko); stosuje własne strategie, wykonując obliczenia; posługuje się znakiem równości

i znakami czterech podstawowych działań;

4) dodaje i odejmuje liczby dwucyfrowe, zapisując w razie potrzeby częściowe wyniki działań lub, wykonując działania w pamięci, od razu podaje wynik; oblicza sumy i różnice większych liczb w prostych przykładach typu: $250 + 50$, $180 - 30$; mnoży liczby dwucyfrowe przez 2, zapisując, jeśli ma taką potrzebę, częściowe wyniki działań; podczas obliczeń stosuje własne strategie.

4. Osiągnięcia w zakresie czytania tekstów matematycznych. Uczeń:

1) analizuje i rozwiązuje zadania tekstowe proste i wybrane złożone; dostrzega problem matematyczny oraz tworzy własną strategię jego rozwiązania, odpowiednią do warunków

zadania; opisuje rozwiązanie za pomocą działań, równości z okienkiem, rysunku lub w inny wybrany przez siebie sposób;

2) układa zadania i je rozwiązuje, tworzy łamigłówki matematyczne, wykorzystuje w tym procesie własną aktywność artystyczną, techniczną, konstrukcyjną; wybrane działania realizuje za pomocą prostych aplikacji komputerowych.

5. Osiągnięcia w zakresie rozumienia pojęć geometrycznych. Uczeń:

1) rozpoznaje – w naturalnym otoczeniu (w tym na ścianach figur przestrzennych) i na rysunkach – figury geometryczne: prostokąt, kwadrat, trójkąt, koło; wyodrębnia te figury spośród innych figur; kreśli przy linijce odcinki i łamane; rysuje odręcznie prostokąty (w tym kwadraty), wykorzystując sieć kwadratową;

2) mierzy długości odcinków, boków figur geometrycznych itp.; podaje wynik pomiaru, posługując się jednostkami długości: *centymetr*, *metr*, *milimetr*; wyjaśnia związki między jednostkami długości; posługuje się wyrażeniami dwumianowanymi; wyjaśnia pojęcie *kilometr*;

3) mierzy obwody różnych figur za pomocą narzędzi pomiarowych, także w kontekstach z życia codziennego; oblicza Obwód trójkąta i prostokąta (w tym także kwadratu) o danych bokach;

4) dostrzega symetrię w środowisku przyrodniczym, w sztuce użytkowej i innych wytworach człowieka obecnych w otoczeniu dziecka.

6. Osiągnięcia w zakresie stosowania matematyki w sytuacjach życiowych oraz w innych obszarach edukacji. Uczeń:

1) klasyfikuje obiekty i różne elementy środowiska społeczno-przyrodniczego z uwagi na wyodrębnione cechy; dostrzega rytm w środowisku przyrodniczym, sztuce użytkowej i innych wytworach człowieka, obecnych w środowisku dziecka;

2) dzieli na dwie i cztery równe części, np. kartkę papieru, czekoladę; używa pojęć: *połowa*, *dwa i pół*, *cztery równe części*, *czwarta część* lub *ćwierć*;

3) wykonuje obliczenia pieniężne; zamienia złote na grosze i odwrotnie, rozróżnia nominały na monetach i banknotach, wskazuje różnice w ich sile nabywczej;

4) odczytuje godziny na zegarze ze wskazówkami oraz elektronicznym (wyświetlającym cyfry w systemie 24-godzinnym); wykonuje proste obliczenia dotyczące czasu; posługuje się jednostkami czasu: *dość*, *godzina*, *minuta*, *sekunda*; posługuje się stoperem, aplikacjami telefonu, tabletu, komputera; zapisuje daty np. swojego urodzenia lub datę bieżącą; posługuje się kalendarzem; odczytuje oraz zapisuje znaki rzymskie co najmniej do XII;

5) mierzy temperaturę za pomocą termometru oraz odczytuje ją;

6) dokonuje obliczeń szacunkowych w różnych sytuacjach życiowych;

7) waży; używa określeń: *kilogram, dekagram, gram, tona*; zna zależności między tymi jednostkami; odmierza płyny; używa określeń: *litr, pół litra, ćwierć litra*;

8) wykorzystuje warcaby, szachy i inne gry planszowe lub logiczne do rozwijania umiejętności myślenia strategicznego, logicznego, rozumienia zasad itd.; przekształca gry, tworząc własne strategie i zasady organizacyjne;

9) wykorzystuje nabyte umiejętności do rozwiązywania problemów, działań twórczych i eksploracji świata, dbając o własny rozwój i tworząc indywidualne strategie uczenia się.

W wyniku edukacji społecznej po ukończeniu klasy trzeciej uczeń powinien zdobyć następujące umiejętności wyszczególnione w podstawie programowej z 14 lutego 2017 r.:

1. Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska społecznego. Uczeń:

1) identyfikuje się z grupą społeczną, do której należy: rodzina, klasa w szkole, drużyna sportowa, społeczność lokalna, naród; respektuje normy i reguły postępowania w tych grupach;

2) wyjaśnia, iż wszyscy ludzie posiadają prawa i obowiązki, wymienia własne prawa i obowiązki, przestrzega ich i stosuje je w codziennym życiu;

3) przyjmuje konsekwencje swojego uczestnictwa w grupie i własnego w niej postępowania w odniesieniu do przyjętych norm i zasad;

4) ocenia swoje postępowanie i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości, takich jak: godność, honor, sprawiedliwość, obowiązkowość, odpowiedzialność, przyjaźń, życzliwość, umiar, powściągliwość, pomoc, zadośćuczynienie, przeproszenie, uznanie, uczciwość, wdzięczność oraz inne, respektowane przez środowisko szkolne;

5) przedstawia siebie i grupę, do której należy, zapisuje swój adres, adres szkoły, zawód i miejsce pracy rodziców; posługuje się danymi osobistymi wyłącznie w sytuacjach bezpiecznych dla siebie i reprezentowanych osób; jest powściągliwy w używaniu takich danych w sytuacjach nowych

i wirtualnych;

6) rozpoznaje i nazywa wybrane grupy społeczne, do których nie należy, a które wzbudzają jego zainteresowanie, np. drużyny i kluby sportowe, zespoły artystyczne, a także inne narodowości;

7) opowiada ciekawostki historyczne dotyczące regionu, kraju, wyróżniając w nich postaci fikcyjne i realne;

8) stosuje pojęcia: *porozumienie, umowa*; wymienia przykłady powstałych w efekcie porozumień i umów grup społecznych np. stowarzyszenia pomocy chorym i niepełnosprawnym dzieciom, organizacje ekologiczne, a także stowarzyszenia dużych grup społecznych, jak miasta i państwa czy Unia Europejska;

9) szanuje zwyczaje i tradycje różnych grup społecznych i narodów, przedstawia i porównuje zwyczaje ludzi np. dotyczące świąt w różnych regionach Polski, a także w różnych krajach;

10) wykorzystuje pracę zespołową w procesie uczenia się, w tym przyjmując rolę lidera zespołu i komunikuje się za pomocą nowych technologii.

2. Osiągnięcia w zakresie orientacji w czasie historycznym. Uczeń:

1) opowiada o legendarnym powstaniu państwa polskiego, wyjaśnia związek legendy

z powstaniem godła i barw narodowych, przedstawia wybrane legendy dotyczące regionu, w którym mieszka lub inne;

2) rozpoznaje: godło, barwy, hymn narodowy, mundur wojskowy, wybrane stroje ludowe np. związane z regionem Polski, w którym mieszka;

3) uczestniczy w świątach narodowych i innych ważnych dniach pamięci narodowej; wykonuje kokardę narodową, zachowuje się godnie i z szacunkiem podczas śpiewania lub słuchania hymnu, itp.;

4) wymienia imiona i nazwiska np. pierwszego władcy i króla Polski, obecnego prezydenta Polski, wymienia nazwę pierwszej stolicy Polski;

5) wyjaśnia znaczenie wybranych zwyczajów i tradycji polskich;

6) opisuje znaczenie dorobku minionych epok w życiu człowieka, jest świadomy, że stosuje w swej aktywności ten dorobek, np. cyfry arabskie i rzymskie, papier, mydło, instrumenty muzyczne;

7) opowiada historię własnej rodziny, przedstawia wybrane postacie i prezentuje informacje o wielkich Polakach.

W wyniku edukacji przyrodniczej po ukończeniu klasy trzeciej uczeń powinien zdobyć następujące umiejętności wyszczególnione w podstawie programowej z 14 lutego 2017 r.:

1. Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska przyrodniczego. Uczeń:

1) rozpoznaje w swoim otoczeniu popularne gatunki roślin i zwierząt, w tym zwierząt hodowlanych, a także gatunki objęte ochroną;

2) rozpoznaje i wyróżnia cechy ekosystemów, takich jak: łąka, jezioro, rzeka, morze, pole, staw, las, las gospodarczy; określa składowe i funkcje ekosystemu na wybranym przykładzie, np. las, warstwy lasu, polany, torfowiska, martwe drzewo w lesie;

3) rozpoznaje wybrane zwierzęta i rośliny, których w naturalnych warunkach nie spotyka się w polskim środowisku przyrodniczym;

4) odszukuje w różnych dostępnych zasobach, w tym internetowych, informacje dotyczące środowiska przyrodniczego, potrzebne do wykonania zadania, ćwiczenia;

5) prowadzi proste hodowle roślin, przedstawia zasady opieki nad zwierzętami, domowymi, hodowlanymi i innymi; 6) planuje, wykonuje proste obserwacje, doświadczenia i eksperymenty dotyczące obiektów i zjawisk przyrodniczych, tworzy notatki z obserwacji, wyjaśnia istotę obserwowanych zjawisk według procesu przyczynowo-skutkowego i czasowego;

7) chroni przyrodę, wskazuje wybrane miejsca ochrony przyrody oraz parki narodowe, pomniki przyrody w najbliższym otoczeniu – miejscowości, regionie;

8) segreguje odpady i ma świadomość przyczyn i skutków takiego postępowania.

2. Osiągnięcia w zakresie funkcji życiowych człowieka, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa

i odpoczynku. Uczeń:

1) przedstawia charakterystykę wybranych zajęć i zawodów ludzi znanych z miejscem zamieszkania oraz zawodów użyteczności publicznej: nauczyciel, żołnierz, policjant, strażak, lekarz, pielęgniarz czy leśnik, a ponadto rozumie istotę pracy w służbach mundurowych i medycznych;

2) posługuje się numerami telefonów alarmowych, formułuje komunikat – wezwanie o pomoc: policji, pogotowia ratunkowego, straży pożarnej;

3) posługuje się danymi osobowymi w kontakcie ze służbami mundurowymi i medycznymi, w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia;

4) dba o higienę oraz estetykę własną i otoczenia;

5) reaguje stosownym zachowaniem w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia jego lub innej osoby;

6) wymienia wartości odżywcze produktów żywnościowych; ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia, ogranicza spożywanie posiłków o niskich wartościach odżywczych i niezdrowych, zachowuje umiar w spożywaniu produktów słodzonych, zna konsekwencje zjadania ich w nadmiarze;

7) przygotowuje posiłki służące utrzymaniu zdrowia;

8) ubiera się odpowiednio do stanu pogody, poszukuje informacji na temat pogody, wykorzystując np. internet;

9) rozróżnia podstawowe znaki drogowe, stosuje przepisy bezpieczeństwa w ruchu drogowym i miejscach publicznych; przestrzega zasad zachowania się w środkach publicznego transportu zbiorowego;

10) stosuje się do zasad bezpieczeństwa w szkole, odnajduje drogę ewakuacyjną, rozpoznaje znaki i symbole informujące o różnych rodzajach niebezpieczeństw oraz zachowuje się zgodnie z informacją w nich zawartą; stosuje zasady bezpiecznej zabawy w różnych warunkach i porach roku;

11) ma świadomość istnienia zagrożeń ze środowiska naturalnego, np. nagła zmiana pogody, huragan, ulewne deszcze, burza, susza oraz ich następstwa: powódź, pożar, piorun; określa odpowiednie sposoby zachowania się człowieka w takich sytuacjach;

12) ma świadomość obecności nieprawdziwych informacji, np. w przestrzeni wirtualnej, publicznej; sprawdza informacje, zadając pytania nauczycielowi, rodzicom, policjantowi;

13) stosuje zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń cyfrowych, rozumie

i respektuje ograniczenia związane z czasem pracy z takimi urządzeniami, oraz stosuje zasady netykiety;

14) ma świadomość, iż nieodpowiedzialne korzystanie z technologii ma wpływ na utratę zdrowia człowieka;

15) ma świadomość pozytywnego znaczenia technologii w życiu człowieka.

3. Osiągnięcia w zakresie rozumienia przestrzeni geograficznej. Uczeń:

1) określa położenie i warunki naturalne swojej miejscowości oraz okolicy, opisuje charakterystyczne formy terenu, składniki przyrody, charakterystyczne miejsca, np. miejsca pamięci narodowej, najważniejsze zakłady pracy, w tym ważniejsze przedsiębiorstwa produkcyjne i usługowe, interesujące zabytki, pomniki, tereny rekreacyjne, parki krajobrazowe, parki narodowe;

2) wskazuje na mapie fizycznej Polski jej granice, główne miasta, rzeki, nazwy krain geograficznych;

3) czyta proste plany, wskazuje kierunki główne na mapie, odczytuje podstawowe znaki kartograficzne map, z których korzysta; za pomocą komputera, wpisując poprawnie adres, wyznacza np. trasę przejazdu rowerem;

4) wymienia nazwę stolicy Polski i charakterystyczne obiekty, wyjaśnia znaczenie stolicy dla całego kraju, wskazuje na mapie jej położenie;

5) przedstawia charakterystyczne dla Polski dyscypliny sportowe, gospodarcze lub inne np. artystyczną działalność człowieka, w której Polska odnosi sukcesy lub z niej słynie;

6) wyznacza kierunki główne w terenie na podstawie cienia, określa, z którego kierunku wieje wiatr, rozpoznaje charakterystyczne rodzaje opadów;

7) przedstawia położenie Ziemi w Układzie Słonecznym.

W wyniku edukacji plastycznej po ukończeniu klasy trzeciej uczeń powinien zdobyć następujące umiejętności wyszczególnione w podstawie programowej z 14 lutego 2017 r.:

1. Osiągnięcia w zakresie percepcji wizualnej, obserwacji i doświadczeń. Uczeń:

1) wyróżnia w obrazach, ilustracjach, impresjach plastycznych, plakatach, na fotografiach:

a) kształty obiektów – nadaje im nazwę i znaczenie, podaje części składowe,

b) wielkości i proporcje, położenie obiektów i elementów złożonych, różnice i podobieństwa w wyglądzie tego samego przedmiotu w zależności od położenia i zmiany stanowiska osoby patrzącej na obiekt,

c) barwę, walor różnych barw, różnice walorowe w zakresie jednej barwy, fakturę,

d) cechy charakterystyczne i indywidualne ludzi w zależności od wieku, płci, typu budowy; cechy charakterystyczne zwierząt, różnice w budowie, kształcie, ubarwieniu, sposobach poruszania się;

2) określa w swoim otoczeniu kompozycje obiektów i zjawisk, np. zamknięte (mozaiki na dywanie, rytmy na przedmiotach użytkowych), otwarte (chmury, papiery ozdobne, pościel, firany), kompozycje o budowie symetrycznej.

2. Osiągnięcia w zakresie działalności ekspresji twórczej. Uczeń:

1) rysuje kredką, kredą, ołówkiem, patykiem (płaskim i okrągłym), piórem, węglem, mazakiem;

2) maluje farbami, tuszami przy użyciu pędzli (płaskich, okrągłych), palców, stempli;

3) wydziera, wycina, składa, przylepia, wykorzystując gazetę, papier kolorowy, makulaturę, karton, ścinki tekstylne itp.;

4) modeluje (lepi i konstruuje) z gliny, modeliny, plasteliny, mas papierowych i innych, zarówno z materiałów naturalnych i przemysłowych;

5) powiela za pomocą kalki, tuszu, farby, stempla wykonanego, np. z korka i innych tworzyw,

a także za pomocą prostych programów komputerowych;

6) wykonuje prace, modele, rekwizyty, impresje plastyczne potrzebne do aktywności artystycznej i naukowej;

7) wykonuje prace i impresje plastyczne jako formy przekazania i przedstawienia uczuć, nastrojów i zachowań (np. prezent, zaproszenie);

8) ilustruje sceny i sytuacje (realne i fantastyczne) inspirowane wyobraźnią, baśnią, opowiadaniem i muzyką; korzysta z narzędzi multimedialnych;

9) tworzy przy użyciu prostej aplikacji komputerowej np. plakaty, ulotki i inne wytwory.

3. Osiągnięcia w zakresie recepcji sztuk plastycznych. Uczeń:

- 1) nazywa dziedziny sztuk plastycznych, np. malarstwo, rzeźbę, w tym dziedziny sztuki użytkowej np. meblarstwo, tkactwo, ceramikę, hafciarstwo, architekturę, grafikę komputerową;
- 2) rozpoznaje i nazywa podstawowe gatunki dzieł malarskich i graficznych: pejzaż, portret, scena rodzajowa; nazywa wybrane przykłady dzieł znanych artystów: malarzy, rzeźbiarzy, architektów z regionu swego pochodzenia lub innych;
- 3) wyjaśnia pojęcia: *oryginał* czy *kopia* obrazu lub rzeźby; *miniatura* obrazu lub rzeźby; *reprodukcja* itp.; wskazuje miejsca prezentacji sztuk plastycznych.

W wyniku edukacji technicznej po ukończeniu klasy trzeciej uczeń powinien zdobyć następujące umiejętności wyszczególnione w podstawie programowej z 14 lutego 2017 r.:

1. Osiągnięcia w zakresie organizacji pracy. Uczeń:

- 1) planuje i realizuje własne projekty / prace; realizując te prace / projekty współdziała w grupie;
- 2) wyjaśnia znaczenie oraz konieczność zachowania ładu, porządku i dobrej organizacji miejsca pracy ze względów bezpieczeństwa;
- 3) ocenia projekty / prace, wykorzystując poznane i zaakceptowane wartości: systematyczność działania, pracowitość, konsekwencję, gospodarność, oszczędność, umiar w odniesieniu do korzystania z czasu, materiałów, narzędzi i urządzeń;
- 4) organizuje pracę, wykorzystuje urządzenia techniczne i technologie; zwraca uwagę na zdrowie i zachowanie bezpieczeństwa z uwzględnieniem selekcji informacji, wykonywania czynności użytecznych lub potrzebnych.

2. Osiągnięcia w zakresie znajomości informacji technicznej, materiałów i technologii wytwarzania. Uczeń:

- 1) odczytuje podstawowe informacje techniczne i stosuje w działaniu sposoby użytkowania: materiału, narzędzi, urządzenia zgodnie z instrukcją, w tym multimedialną;
- 2) wykonuje przedmioty użytkowe, w tym dekoracyjne i modele techniczne:
 - a) z zastosowaniem połączeń nierozłącznych: sklejanie klejem, wiązanie, szycie lub zszywanie zszywkami, sklejanie taśmą itp.,
 - b) używając połączeń rozłącznych: spinanie spinaczami biurowymi, wiązanie sznurkiem lub wstążką ozdobną,
 - c) bez użycia kleju, taśm, zszywek np. wybrane modele technik origami, modele kartonowe nacinane,
 - d) z wykorzystaniem prądu elektrycznego: lampion, dekoracja świąteczna;

3) stosuje poznaną technologię podczas wykonywania przedmiotów użytkowych lub montowania wybranych modeli urządzeń technicznych;

4) wykonuje przedmiot / model / pracę według własnego planu i opracowanego sposobu działania.

3. Osiągnięcia w zakresie stosowania narzędzi i obsługi urządzeń technicznych. Uczeń:

1) wyjaśnia działanie i funkcję narzędzi i urządzeń wykorzystywanych w gospodarstwie domowym i w szkole;

2) posługuje się bezpiecznie prostymi narzędziami pomiarowymi, urządzeniami z gospodarstwa domowego, a także urządzeniami dostępnymi w szkole.

W wyniku edukacji muzycznej po ukończeniu klasy trzeciej uczeń powinien zdobyć następujące umiejętności wyszczególnione w podstawie programowej z 14 lutego 2017 r.:

1. Osiągnięcia w zakresie słuchania muzyki. Uczeń:

1) słucha, poszukuje źródeł dźwięku i je identyfikuje;

2) słucha muzyki w połączeniu z aktywnością ruchową, gestami dźwiękotwórczymi: klaskanie, pstrykanie, tupanie, uderzanie o uda itp. oraz z towarzyszeniem prostych opracowań instrumentalnych;

3) reaguje na sygnały muzyczne w różnych sytuacjach zadaniowych;

4) odróżnia dźwięki muzyki, np. wysokie – niskie, długie – krótkie, ciche – głośne, głosy ludzkie: sopran, bas; odróżnia i nazywa wybrane instrumenty muzyczne;

5) rozróżnia muzykę wykonywaną przez solistę, chór, orkiestrę;

6) rozróżnia na podstawie słuchanego utworu muzykę: smutną, wesołą, skoczną, marszową itp.;

7) słucha w skupieniu krótkich utworów muzycznych.

2. Osiągnięcia w zakresie ekspresji muzycznej. Śpiew. Uczeń:

1) śpiewa różne zestawy głosek, sylaby, wykorzystuje poznane melodie i tworzy własne, naśladuje odgłosy zwierząt;

2) nuci poznane melodie, śpiewa piosenki podczas zabawy, nauki, uroczystości szkolnych, świąt, w tym świąt narodowych;

3) śpiewa śpiewanki, piosenki i pieśni charakterystyczne dla tradycji i zwyczajów polskich, kilka utworów patriotycznych i historycznych;

4) śpiewa, dbając o prawidłową postawę, artykulację i oddech, przy zachowaniu naturalnej skali głosu;

5) rozpoznaje i śpiewa hymn Polski,

6) śpiewa kilka wybranych krótkich piosenek w języku obcym.

3. Improwizacja ruchowa, rytmika i taniec. Uczeń:

1) przedstawia ruchem treść muzyczną (np. dynamikę, nastrój, wysokość dźwięku, tempo, artykulację) oraz treść pozamuzyczną (np. fabułę, odczucia, przekład znaczeniowy słów);

2) interpretuje ruchem schematy rytmiczne;

3) tworzy improwizacje ruchowe inspirowane wyliczankami, rymowanymi i rytmizowanymi tekstami;

4) wykonuje pląsy;

5) porusza się i tańczy według utworzonych przez siebie układów ruchowych, z rekwizytem, bez rekwizytu do muzyki i przy muzyce;

6) tworzy sekwencje i układy poruszania się do ulubionych przez siebie utworów muzycznych, wykorzystuje je do animacji i zabawy w grupie;

7) tańczy według układów ruchowych charakterystycznych dla wybranych tańców (w tym integracyjnych, ludowych polskich oraz innych krajów Europy i świata).

4. Gra na instrumentach muzycznych. Uczeń:

1) gra zadane przez nauczyciela i własne schematy rytmiczne;

2) wykonuje tematy rytmiczne wybranych, znanych utworów muzycznych (ludowych, popularnych, dziecięcych, klasycznych, wokalnych, instrumentalnych, polskich i zagranicznych)

z użyciem instrumentów perkusyjnych;

3) realizuje schematy i tematy rytmiczne, eksperymentuje przy użyciu np. patyczków, pudełek, papieru, trawy, piszczałek, gwizdków, kogucików na wodę;

4) wykonuje instrumenty m.in. z materiałów naturalnych i innych oraz wykorzystuje tak powstałe instrumenty do akompaniamentu, realizacji dźwięku podczas zabaw i zadań edukacyjnych, organizacji koncertów i przedstawień teatralnych;

5) wykonuje akompaniament do śpiewu, stosuje gesty dźwiękotwórcze (np. tupanie, klaskanie, pstrykanie, uderzanie o uda);

6) eksperymentuje i poszukuje dźwięków, fragmentów znanych melodii przy użyciu np. dzwonek, ksylofonu, fletu podłużnego, flażoletu – flecika polskiego;

7) gra melodie piosenek i utworów instrumentalnych, do wyboru: na dzwoneczkach, ksylofonie, flecie podłużnym, flażolecie – fleciku polskim lub innych.

5. Osiągnięcia w zakresie znajomości form zapisu dźwięku. Uczeń:

1) wyjaśnia różne formy zapisu dźwięków, muzyki, np. nagranie za pomocą komputera, dyktafonu, telefonu czy zapis za pomocą notacji muzycznej;

2) zapisuje w zabawie z instrumentami perkusyjnymi dźwięki np. poprzez układ piktogramów, klocek rytmicznych, kolorów, liczb czy obrazków; szyfruje, koduje, wykorzystuje utworzony zapis w zabawie;

3) korzysta z wybranego zapisu melodii w czasie gry na instrumencie: dzwoneczkach, ksylofonie, flecie podłużnym, flażolecie – fleciku polskim.

W wyniku edukacji informatycznej po ukończeniu klasy trzeciej uczeń powinien zdobyć następujące umiejętności wyszczególnione w podstawie programowej z 14 lutego 2017 r.:

1. Osiągnięcia w zakresie rozumienia, analizowania i rozwiązywania problemów. Uczeń:

1) układa w logicznym porządku: obrazki, teksty, polecenia (instrukcje) składające się m.in. na codzienne czynności;

2) tworzy polecenie lub sekwencje poleceń dla określonego planu działania prowadzące do osiągnięcia celu;

3) rozwiązuje zadania, zagadki i łamigłówki prowadzące do odkrywania algorytmów.

2. Osiągnięcia w zakresie programowania i rozwiązywania problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych. Uczeń:

1) programuje wizualnie: proste sytuacje lub historyjki według pomysłów własnych i pomysłów opracowanych wspólnie z innymi uczniami, pojedyncze polecenia, a także ich sekwencje sterujące obiektem na ekranie komputera bądź innego urządzenia cyfrowego;

2) tworzy proste rysunki, dokumenty tekstowe, łącząc tekst z grafiką, np. zaproszenia, dyplomy, ulotki, ogłoszenia; powiększa, zmniejsza, kopiuje, wkleja i usuwa elementy graficzne i tekstowe – doskonali przy tym umiejętności pisania, czytania, rachowania i prezentowania swoich pomysłów;

3) zapisuje efekty swojej pracy we wskazanym miejscu.

3. Osiągnięcia w zakresie posługiwania się komputerem, urządzeniami cyfrowymi i sieciami komputerowymi. Uczeń:

1) posługuje się komputerem lub innym urządzeniem cyfrowym oraz urządzeniami zewnętrznymi przy wykonywaniu zadania;

2) kojarzy działanie komputera lub innego urządzenia cyfrowego z efektami pracy z oprogramowaniem;

3) korzysta z udostępnionych mu stron i zasobów internetowych.

4. Osiągnięcia w zakresie rozwijania kompetencji społecznych. Uczeń:

1) współpracuje z uczniami, wymienia się z nimi pomysłami i doświadczeniami, wykorzystując technologie;

2) wykorzystuje możliwości technologii do komunikowania się w procesie uczenia się.

5. Osiągnięcia w zakresie przestrzegania prawa i zasad bezpieczeństwa. Uczeń:

1) posługuje się udostępnioną mu technologią zgodnie z ustalonymi zasadami;

2) rozróżnia pożądane i niepożądane zachowania innych osób (również uczniów) korzystających z technologii, zwłaszcza w sieci internet;

3) przestrzega zasad dotyczących korzystania z efektów pracy innych osób i związanych z bezpieczeństwem w internecie.

W wyniku edukacji z zakresu etyki po ukończeniu klasy trzeciej uczeń powinien zdobyć następujące umiejętności wyszczególnione w podstawie programowej z 14 lutego 2017 r.:

1. Osiągnięcia w zakresie rozumienia podstawowych zasad i pojęć etyki. Uczeń:

1) ma świadomość, że jako człowiek posiada swoją niezbywalną godność oraz że wszystkie inne osoby posiadają taką godność;

2) odkrywa wolność jako wartość przypisaną osobie, także osobie w jego wieku;

3) dostrzega, że granice jego wolności wytycza godność i dobro innych osób, np. z kręgu rodziny, klasy, rówieśników;

4) odkrywa, że jego wybór rodzi konsekwencje, które dotyczą jego samego;

5) dostrzega, że każdy powinien brać odpowiedzialność za swoje wybory;

6) dostrzega, że lepiej poznaje siebie, bardziej się rozwija i czerpie szczęście w relacji z innymi osobami niż w samotności;

7) odkrywa, że współtworzy różne wspólnoty osób, np. rodzinę, klasę, państwo;

8) ma świadomość, że każdej osobie ludzkiej, także jemu, należy się szacunek, że szacunkiem należy obdarzać także wspólnoty osób – rodzinę, klasę, naród (ojczyznę), w tym wspólnotę religijną – a także symbole tych wspólnot;

9) określa, co jest dobre, a co jest złe, w otaczającym go świecie i w świecie poznawanych tekstów oraz podaje uzasadnienie swojego zdania;

10) odróżnia szczęście od doraźnie odczuwanej przyjemności i poznaje, że dobro jest źródłem szczęścia własnego oraz innych osób;

11) odkrywa, że wspólnota osób, której jest członkiem, ustanawia swoje zasady (normy)

i oczekuje ich respektowania.

2. Osiągnięcia w zakresie stosowania poznanych zasad. Uczeń:

1) szanuje godność każdej osoby ludzkiej oraz swoją, wyraża swoim komunikatem werbalnym

i niewerbalnym;

2) uwzględnia coraz częściej godność i dobro innych osób, podejmując decyzję o działaniu;

3) wyraża szacunek wobec osób, wspólnot osób oraz ich symboli w sytuacjach codziennych

i uroczystych, przejawiając właściwe zachowanie;

4) wchodzi w relacje z innymi osobami (rówieśnikami, nauczycielami), szanując to, co jest wartością dla nich i nazywając to, co jest wartością dla niego;

5) naśladuje i przyjmuje jako własne zachowania dobre na podstawie doświadczeń ze świata realnego oraz przykładów płynących z tekstów literackich, filmów i innych źródeł;

6) przestrzega zasad obowiązujących we wspólnocie osób, której jest członkiem.

W wyniku edukacji z zakresu wychowania fizycznego po ukończeniu klasy trzeciej uczeń powinien zdobyć następujące umiejętności wyszczególnione w podstawie programowej

z 14 lutego 2017 r.:

1. Osiągnięcia w zakresie utrzymania higieny osobistej i zdrowia. Uczeń:

1) utrzymuje w czystości ręce i całe ciało, przebiera się przed zajęciami ruchowymi i po ich zakończeniu; wykonuje te czynności samodzielnie i w stosownym momencie;

2) dostosowuje strój do rodzaju pogody i pory roku w trakcie zajęć ruchowych odpowiednio na świeżym powietrzu i w pomieszczeniu;

3) wyjaśnia znaczenie ruchu w procesie utrzymania zdrowia;

4) przygotowuje we właściwych sytuacjach i w odpowiedni sposób swoje ciało do wykonywania ruchu;

5) ma świadomość znaczenia systematyczności i wytrwałości w wykonywaniu ćwiczeń;

6) uznaje, że każdy człowiek ma inne możliwości w zakresie sprawności fizycznej, akceptuje sytuację dzieci, które z uwagi na chorobę nie mogą być sprawne w każdej formie ruchu.

2. Osiągnięcia w zakresie sprawności motorycznych. Uczeń:

1) przyjmuje podstawowe pozycje do ćwiczeń: postawa zasadnicza, rozkrok, wykrok, zakrok, stanie jedno- i obunóż, klęk podparty, przysiad podparty, podpór przodem, podpór tyłem, siad klęczny, skrzyżny, skulony, prosty;

2) pokonuje w biegu przeszkody naturalne i sztuczne, biega z wysokim unoszeniem kolan, biega w połączeniu ze skokiem, przenoszeniem przyborów np. piłki, pałeczki, z rzutem do celu ruchomego i nieruchomego, bieg w różnym tempie, realizuje marszobiegi;

3) rzuca i podaje jednorącz, w miejscu i w ruchu, oburącz do przodu, z nad głowy, piłką małą i dużą, rzuca małymi przyborami na odległość i do celu, skacze jedno- i obunóż ze zmianą tempa, kierunku, pozycji ciała, skacze w dal dowolnym sposobem, skacze przez skakankę, wykonuje przeskoki zawrotny przez ławeczkę, naskoki i zeskoki, skoki zajęcze;

4) wykonuje ćwiczenia zwinnościowe:

a) skłony, skrętoskłony, przetoczenie, czołganie, podciąganie,

b) czworakowanie ze zmianą kierunku i tempa ruchu,

c) wspinanie się,

d) mocowanie w pozycjach niskich i wysokich,

e) podnoszenie i przenoszenie przyborów;

5) wykonuje przewrót w przód z przysiadu podpartego;

6) wykonuje ćwiczenia równoważne bez przyboru i z przyborem, np. na ławeczce gimnastycznej;

7) samodzielnie wykonuje ćwiczenia prowadzące do zapobiegania wadom postawy.

3. Osiągnięcia w zakresie różnych form rekreacyjno-sportowych. Uczeń:

1) organizuje zespołową zabawę lub grę ruchową z wykorzystaniem przyboru lub bez nich;

2) zachowuje powściągliwość w ocenie sprawności fizycznej koleżanek i kolegów – uczestników zabawy, respektuje ich prawo do indywidualnego tempa rozwoju, radzi sobie

w sytuacji przegranej i akceptuje zwycięstwo, np. drużyny przeciwnej, gratuluje drużynie zwycięskiej sukcesu;

3) respektuje przepisy, reguły zabaw i gier ruchowych, przepisy ruchu drogowego w odniesieniu do pieszych, rowerzystów, rolkarzy, biegaczy i innych osób, których poruszanie się w miejscu publicznym może stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa;

4) uczestniczy w zabawach i grach zespołowych, z wykorzystaniem różnych rodzajów piłek;

5) wykonuje prawidłowo elementy charakterystyczne dla gier zespołowych: rzuty i chwyt ringo, podania piłki do partnera jednorącz i oburącz w miejscu lub w ruchu, odbicia piłki, kozłowanie w miejscu i w ruchu, podania piłki w miejscu i w ruchu, prowadzenie piłki, strzał do celu;

6) układa zespołowe zabawy ruchowe i w nich uczestniczy, ma świadomość, iż sukces w takiej zabawie odnosi się dzięki sprawności, zaradności i współdziałaniu.